

„Още за Четирите споразумения“

БЪДИ БЕЗГРЕШЕН В СЛОВOTO СИ

Говори честно. Лъзвай само каквото мислиш.
Избягвай да използваш словото, за да се самоохулваш или да сплетничиш за другите. Насочи силата на словото си към истината и любовта.

НЕ ПРИЕМАЙ НИЩО ЛИЧНО

Хората не правят нищо заради теб. Казаното и стореното от тях е проекция на собствената им реалност, на собствения им сън. Когато имаш имунитет срещу мненията и действията на другите, няма да ставаш жертва на ненужно страдание.

НЕ ПРАВИ ПРЕДПОЛОЖЕНИЯ

Намери смелост да задаваш въпроси и да изразяваш желанията си. Общувай с другите възможно най-ясно, за да избегнеш недоразуменията, тъгата и нещастieto. Дори само с това единствено споразумение можеш напълно да преобразиш живота си.

ВИНАГИ ПРАВИ НАЙ-ДОБРОТО, НА КОЕТО СИ СПОСОБЕН

Най-доброто, на което си способен, ще се променя постоянно, ще бъде различно, когато си здрав и когато си болен. При всички обстоятелства просто давай най-доброто от себе си и няма да се самоосъждаш, самобичуваш и съжаляваш.

Три умения, четири споразумения

Словото е като семе, а човешкият ум е много плодородна почва – но само за онези семена, за които е подготвен.

Още при първия прочит на „Четирите споразумения“ вие си давате сметка, че вече сте чували тези идеи или сте усещали проявлението им в живота си, макар и може би по не толкова прост начин.

Докато четете „Четирите споразумения“, забелязвате, че хората сключват хиляди споразумения, почиващи главно върху предположения и приемане на всичко лично, а по този начин човек използва силата на словото срещу себе си. Ние изразходваме цялата си творческа сила, за да създадем сън, който ни

обрича на страдание до края на живота ни.

Четириите Споразумения са инструмент за преобразяване, който ви насочва да престанете да съдите – главно себе си, и да започнете да живеете по друг начин. Те ви подтикват да сложите край на чувството за вина, срама и себеотхвърлянето, помагат ви да прекратите споразуменията, които ограничават творческата ви изява, и да ги замените с нови споразумения, които ви помагат да изразявате любовта си.

В „Четириите споразумения“ исках да създам вестоносец, способен да влезе във въображението на читателите и да промени вижданията им. Ако вече сте прилагали тези споразумения, значи знаете какво са способни да направят. Те могат да влязат право в системата ви от убеждения, в хилядите споразумения, които сте сключили със себе си, и да породят съмнение. И точно като с магия – защото те са магически – Четириите Споразумения бавно освобождават вярата, впримчена в системата ви от убеждения. Малко по малко вие възстановявате интегритета си и истинската ви същност започва да се пробужда.

Четириите Споразумения са като пътна карта, която ви показва всички различни пътища, по които можете да стигнете до целта. Тъкмо тяхната простота ги прави толкова лесни за използване в толкова много посоки. Но картата е само едната половина. Другата сте вие. Във всяка връзка има две половини. Книгата, вестоносецът, е едната половина във връзката, но вие сте другата и в това е красотата на тази връзка: вашата половина.

Човешкото страдание започва с опитомяването.

В процеса на опитомяването ние си изграждаме представа за съвършенство, за да се опитваме да бъдем достатъчно добри. Представяме си какви трябва да бъдем, за да ни приемат всички, но не успяваме да отговорим на тази представа.

Цялото страдание и всички драми в живота ви са резултат от онова, което сте научили, защото наученото е живо. Представата ви за самите себе си е жива и обитава ума ви. Вие не сте тази представа, но тя ще използва всяко ваше възприятие, за да оправдае съществуването си. Вие не сте представата, но тя ви изяжда живи и унищожава щастието ви.

Гласът на знанието в ума ви контролира съня на живота ви. Толтеките го наричат *Паразит*. Библията го нарича *зло*. Това е живо същество, което обитава системата ви от убеждения и живее, хранейки се с вярата ви, с намерението ви, с щастието ви. Тъжно е, но вие вярвате, че *сте* знанието, вярвате, че вие *сте представата*. Същност не вие, а програмата, или Паразитът, живее живота ви. Но тази програма я е нямало, когато сте се родили.

При раждането ви умът ви е бил напълно невинен. Нямали сте концепции за добро и зло, за правилно и грешно, за красиво и грозно, нямали сте никакви концепции. Нямали сте представа какво означава да бъдеш човек, жена или мъж, но сте видели хората около вас и сте ги разпознали като себеподобни.

Когато сте на една, две или три години, вие не можете да направите преценка за себе си. Единственият начин да го направите е да се погледнете в огледало, а за огледало ви служат другите хора. Вие не знаете какво сте, но вашата майка ви казва какво сте, вашият баща ви казва какво сте, братята и сестрите ви правят същото. Околните проектират върху вас образ, т.е. казват ви какво *вярват*, че сте.

Онова, което майка ви ви казва, не съвпада напълно с казаното от баща ви или от братята и сестрите ви, от телевизията, църквата или цялото общество. Всеки човек в живота ви проектира върху вас напълно различен образ, но никой от тези образи не е точен. Собствената ви представа за себе си е изкривен образ, зает от другите хора – от огледала, които винаги изкривяват образа. Тъй като не можете „да се видите“, вие им вярвате и се съгласявате с тях. А щом се съгласите, образът се запечатва в паметта ви и сега вие вярвате, че сте тъкмо това.

Какви образи проектираха върху вас околните? Когато казвате: „Аз съм умен, аз съм глупав, аз съм красив, аз съм грозен“, всъщност програмата казва това *Аз съм*. Тези образи са просто знание или съвкупност от концепции, но вие не сте това.

Вие възприемате всички изкривени образи, които другите създават за вас, и в определен момент ги приемате, и се опитвате да ги осмислите. Създавате си друг цялостен образ за себе си и го проектирате към външния свят: добре съм в училище; не ме бива в спорта. После упражнявате този образ, докато го овладеете. И понеже хората проектират върху вас различни образи, вие постоянно ги питате за себе си. Вие търсите проекциите, за да подкрепите онова, в което вече вярвате, за да подкрепите изкривените образи за себе си.

По същия начин другите хора проектират върху вас убежденията си, вие се съгласявате и те стават ваши. Те ви учат да съдите като тях, да клюкарствате като тях, да създавате драми като тях. Вие започвате да играете с всички тези концепции, с цялото това знание и така се научавате да сънувате.

Толтеките го наричат *съня на първото внимание*, защото това е първият път, в който сте използвали вниманието си, за да създадете цялостна реалност. И понеже вниманието ви е привлечено отвън, целият ви свят е насочен навън. Започвате да търсите себе си извън себе си, защото вече не вярвате в онова, което сте. Търсите нещата, които вярвате, че ви липсват: справедливост, красота, щастие и любов, докато всички те всъщност винаги са били вътре във вас.

Виждате ли първоизточника на страданието и драмите в живота ви? Имате нужда от огледало, за да се видите, но в света няма ясно огледало, което да ви покаже истинската ви същност. Затова се съгласявате с образа, който другите създават за вас, но вие не сте този образ. Разбира се, вие дооформяте образа и постоянно го променяте, но къде е истинската ви същност? Тя се изгубва, защото няма добро огледало, което да я отрази.

След като години наред се опитвате да угодите на чуждите представи за това какъв човек би трябвало да бъдете, след различни опити за бунт и търсене на себе си накрая се предавате и приемате чуждите представи за същността ви. Но вътре във вас нещо копнее за свобода – то постоянно ви казва: „В действителност аз не съм това. Всъщност не това искам“. Вие не сте свободни да бъдете себе си, защото сте впримчени от представите за това какъв човек би трябвало да бъдете.

Цялостното ви виждане за реалността почива върху представата ви за себе си,

но тя е просто концепция. Тя е знание, но знание не означава истина. Знание означава само, че това знаете.